

Rautavaaran kunnan kanta Kuopion työllisyysalueen kustannusjakomallin uudistamiseen vuodesta 2026 alkaen

khall 19.11.2025 § 194
336/00.04.02/2025

Valmistelija

Elinkeinopäällikkö Johan Halvarsson
Työllisyyskoordinaattori Sinikka Karhunen

Kuopion työllisyysaluejaosto on 10.4.2025 (§ 11) hyväksynyt työllisyysjohtajan esityksen kustannusten jakomallin muuttamisesta ja esittää sitä työllisyysalueen kuntien hyväksyttäväksi. Uusi malli korvaa nykyisessä yhteistoimintasopimuksessa sovitun ja vuosina 2025–2027 käytössä olevan kustannusjakojärjestelmän, jota on pidetty toiminnallisesti kankeana ja kuntien kokonaisnäkemystä vaikeuttavana.

Nykyinen kustannusjakomalli (voimassa 2025–2027) – tiivistelmä

Kustannukset jakautuvat kahteen osaan:

1. **Aiheuttamisperusteiset:** palkkatuki, starttiraha ja kotoutumiskoulutus laskutetaan asiakkaan kotikunnan mukaan.
2. **Prosenttiperusteiset:** muut kustannukset jaetaan 50 % työikäisen väestön ja 50 % laajan työttömyyden mukaan.

Laskentaperusteet määräytyvät edellisen vuoden viimeisen päivän tilastojen mukaan.

Mallia käytetään kolme vuotta, minkä jälkeen sitä on tarkoitus arvioida ja kehittää vuodelle 2028.

Esitetty kustannusjakomallin muutos (voimaan 1.1.2026)

Työllisyysalue esittää, että aiheuttamisperusteisesti laskutettavien palvelujen määrä laajennetaan, ja prosenttiperusteisesti jaettavaksi jäisivät ainoastaan työllisyysalueen henkilöstö- ja toimintamenot.

Aiheuttamisperusteisesti kunnilta laskutettaisiin jatkossa:

1. Palkkatuki ja yli 55-vuotiaiden työllistämistuki
2. Starttiraha
3. Kaikki tuet, korvaukset ja avustukset
4. Kotoutumiskoulutukset ja omakielinen yhteiskuntaorientaatio
5. Työvoimakoulutukset
6. Yhteishankintakoulutukset
7. Valmennus- ja ohjauspalvelut
8. Asiantuntija-arvioinnit
9. Muut mahdolliset asiakaspalvelut

Prosenttiperusteisesti jaettaviksi jäisivät:

- Työllisyysalueen henkilöstökustannukset
- Toimintakulut

Esityksen mukaan noin **3,3 miljoonaa euroa** siirtyisi prosenttiperusteisesta jaosta aiheuttamisperusteiseen laskutukseen vuodesta 2026 alkaen.

Vaikutukset Rautavaaran kuntaan

- Aiheuttamisperusteinen malli lisää läpinäkyvyyttä ja kuntakohtaista kustannuskohdentumista.
- Rautavaaran maksuosuuden vaihtelu riippuu toteutuneesta palveluiden käytöstä.
- Arvio aiemman laskentaperusteiden mukaan: **n. 140 000–158 000 €** (tarkentuu virallisen talousarvioraamin ja toteuman perusteella).

- Muutos helpottaa ostopalvelujen kohdentumisen seurantaa kunnan omiin asiakkaisiin.

Liitteet ja oheismateriaali Kuopion työllisyysaluejaoston 10.4.2025 kokouksen § 11 pöytäkirjan ote

Vaikutusten arviointi -

Esittelijä Kunnanjohtaja Mikko Kärnä

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää

1. Hyväksyä Kuopion työllisyysalueen esityksen kustannusjakomallin muuttamisesta siten, että 1.1.2026 alkaen kustannukset laskutetaan työllisyysalueen kuntien välillä edellä kuvatun aiheuttamisperusteisen ja prosenttiperusteisen jaon mukaisesti.
2. Todeta, että muutos parantaa kustannusten kohdentumista ja tukee kunnan mahdollisuuksia seurata työllisyyspalvelujen kustannusvaikutuksia.
3. Toimeksiantaa kunnan viranhaltijoille tehtäväksi huomioida uusi kustannusjako vuoden 2026 talousarvion valmistelussa sekä seurata vaikutuksia ja tuoda mahdolliset muutostarpeet hallitukselle arvioitavaksi.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.